

OBSAH

INHALT

PŘEDMLUVA

(Ing. Jaroslav Machovec,
ředitel Vinafského fondu)

VORWORT

(Ing. Jaroslav Machovec,
15 Direktor des Weinfonds)

Oddíl I.

VINNÁ RÉVA

Text

Rozšíření vinné révy na severní polokouli
konecem třetihor

Výskyty („útočiště“) vinné révy
v ledových dobách na počátku čtvrtohor

Localizace původních druhů vinné révy
Současné rozšíření vinné révy

Postup šíření *Vitis vinifera sativa*
z Asie do Evropy

Hlavní oblasti pěstování vinné révy v Evropě
Nejdůležitější přírodní události
ve střední Evropě během holocénu

Abschnitt I.

DIE WEINREBE

Text

Verbreitung der Weinrebe auf der Nordhalbkugel

am Ende des Tertiärs

Vorkommen („Zufluchtsort“) der Weinrebe in Eiszeiten

zu Beginn des Quartärs

Standorte der ursprünglichen Sorten der Weinrebe

Dreizeitige Verbreitung der Weinrebe

Verlauf der Verbreitung von *Vitis vinifera sativa*
von Asien nach Europa

Bedeutendste Weinbaugebiete Europas

Wichtigste Naturereignisse in Mitteleuropa während
des Holozäns

Oddíl II.

STRUČNÁ HISTORIE
VINAŘSTVÍ NA UZEMÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Text

Historický přehled míst,
kde se v Čechách pěstovala vinná réva

Výřez z Komenského mapy Moravy
z roku 1627 se značkami vinic,
používanými dodnes

Výřez z barevné verze Komenského mapy Moravy
(kolem roku 1630)

Vinice na Moravě
před třicetiletou válkou a po ní

Panorama Prahy kolem r. 1700 s petřínskými vinohrady
Svatováclavská vinice na Hradčanech v roce 1832

Svatováclavská vinice na Hradčanech
v plánu Prahy z roku 1791

Vinice v okolí Litoměřic

Výřez z katastrální mapy Litoměřic
z roku 1726

Dobové panorama Mělníka

Plán Lobkovicích knížecích sklepů v Mělníku
Panoramatická mapa Labe po roce 1851

Plán vinařského domu

Mapa vinic u Mělníka z roku 1950

Vinice panství Lovosického

Abschnitt II.

ABRISS DER GESCHICHTLICHEN
ENTWICKLUNG DES WEINBAUS AUF DEM GEBIET
DER TSCHECHISCHEN REPUBLIK

Text

Historische Übersicht über die Gebiete Böhmens,
in welchen die Weinrebe angebaut wurde

Ausschnitt aus der Comeniuskarte Mährens
aus dem Jahr 1627, mit einer Signatur der Weingärten,
die bis heute Verwendung findet

Ausschnitt aus der farbigen Version der Comeniuskarte
Mährens (um das Jahr 1630)

Mährens Weinbaugebiete vor und nach dem
DreiBigjährigen Krieg

Panorama Prags um das Jahr 1700 mit Weinbergen in Petřín
Weingut Svatováclavská vinice in Hradčany im Jahr 1832

Weingut Svatováclavská vinice in Hradčany in einem Plan
von Prag aus dem Jahr 1791

Weingarten in der Umgebung von Litoměřice
Auszug aus der Katasterkarte von Litoměřice

aus dem Jahr 1726

Zeitgenössisches Panorama von Mělník

Plan der fürstlichen Weinkeller Lobkovicz in Mělník

Panoramakarte des Flusses Labe nach 1851

Plan eines Winzerhauses

Karte der Weingüter bei Mělník aus dem Jahr 1950
Weingut der Herrschaft Lovosice zur zweiten Hälfte

v 2. polovině 19. století	48	des 19. Jahrhunderts
Mapa Moravy (výřez) z r. 1790 s vyznačením vinic	49	Karte der Weinbaugebiete Mährens aus dem Jahr 1790
Panorama Brna z roku 1700		Panorama von Brno aus dem Jahr 1700
s vyznačením pisáreckých vinic	50	mit einer Kennzeichnung der Weingüter von Pisárky
Vinice v okolí dnešního Mendlova náměstí		In der Gegend des heutigen Mendlplatzes
v roce 1824	50	gelegener Weingarten im Jahr 1824
Mapa Brna a okolí z roku 1845	51	Karte von Brno und Umgebung aus dem Jahr 1845
Mikulov s vinicemi z roku 1690	52	Mikulov mit Weingärten aus dem Jahr 1690
Premonstrátský klášter v Louce u Znojma	52	Premonstratenser Kloster in Louka bei Znojmo
Znojmo z roku 1798	52	Znojmo aus dem Jahr 1798
Indikační skica vinohradů v Bořeticích	53	Indikationsskizze der Weinberge in Bořetice
z roku 1834		aus dem Jahr 1834
Indikační skica vinohradů v Mutěnicích	53	Indikationsskizze der Weinberge in Mutěnice
z roku 1834		aus dem Jahr 1834
Skica vinohradů u Strážnice z roku 1834	54	Skizze der Weinberge bei Strážnice aus dem Jahr 1834
Ukázka z mapy Moravy J. Bayera		Ausschnitt aus der Karte Mährens aus dem Jahr 1867
z roku 1867	55	von J. Bayer
Schéma profilů se zakreslenými vinicemi		Darstellung der Profile Mährens mit eingezeichneten
na jižní Moravě v díle L. Roeslera		Weinbaugebieten Südmährens im Werk Roeslers
z roku 1902	56	aus dem Jahr 1902
Oddíl III.		Abschnitt III.
ČLENĚNÍ VINAŘSKÝCH OBLASTÍ		GLIEDERUNG DER WEINBAUGEBIETE
NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY	73	DES GEBIETES DER TSCHECHISCHEN REPUBLIK
Text	77	Text
Členění oblastí Československa		Gliederung der Weinbaugebiete der Tschechoslowakei
z roku 1926	83	aus dem Jahr 1926
Oblasti jižní Moravy podle Musila (1967)	83	Weinbaugebiete Mährens nach Musil (1967)
Vinařské oblasti České republiky		Weinbaugebiete der Tschechischen Republik
podle zákona z roku 1995	84	nach dem Gesetz von 1995
Vinařské oblasti České republiky		Weinbaugebiete der Tschechischen Republik
podle platného zákona z roku 2004	84	nach dem derzeitig gültigen Gesetz von 2004
Ukázka kategorizace viničních tratí		Auszug der Kategorisierung von Weinlagen
Československa VÚVV v Bratislavě		der Tschechoslowakei nach VÚVV Bratislava
z roku 1955	85	aus dem Jahr 1955
Mapa jihomoravských vinic a vinných sklepů		Karte der Weingärten und Weinkeller Südmährens
z roku 2000	86	aus dem Jahr 2000
Mapa litoměřické podoblasti v Čechách z roku 2006	88	Karte der Subregion Litoměřice in Böhmen im Jahr 2006
Mapa mělnické podoblasti v Čechách z roku 2006	89	Karte der Subregion Mělník in Böhmen im Jahr 2006
Mapa podoblastí oblasti Morava z roku 2006	90	Karte der Subregionen der Region Mähren aus dem Jahr 2006
Přehled viničních tratí litoměřické podoblasti	91	Übersicht über die Weinlagen der Subregion Litoměřice
Názvy viničních tratí v litoměřické podoblasti,		Bezeichnungen der Weinlagen in der Subregion Litoměřice,
část západ a část východ	91	Abschnitt West und Abschnitt Ost
Přehled viničních tratí mělnické podoblasti	92	Übersicht über die Weinlagen der Subregion Mělník
Názvy viničních tratí		Bezeichnungen der Weinlagen in der Subregion Mělník,
mělnické podoblasti, část sever a část jih	93	Abschnitt Nord und Abschnitt Süd
Přehled viničních tratí		Übersicht über die Weinlagen
znojemské podoblasti	95	der Subregion Znojmo
Názvy viničních tratí		Bezeichnungen der Weinlagen in der Subregion Znojmo,
znojemské podoblasti, část jih, střed a sever	95	Abschnitt Süd, Mittel und Nord

Přehled a názvy viničních tratí mikulovské podoblasti	Übersicht und Bezeichnungen der Weinlagen in der Subregion Mikulov
Přehled viničních tratí velkopavlovické podoblasti	100 Übersicht über die Weinlagen der Subregion Velké Pavlovice
Názvy viničních tratí velkopavlovické podoblasti, části jih, střed a sever	Bezeichnungen der Weinlagen in der Subregion Velké Pavlovice, Abschnitt Süd, Mittel und Nord
Přehled viničních tratí slovácké podoblasti	101 Übersicht über die Weinlagen der Subregion Slovácko
Názvy viničních tratí slovácké podoblasti, části jih a sever	Bezeichnungen der Weinlagen in der Subregion Slovácko, Abschnitt Süd und Nord
Odrůdová skladba viničních tratí Šobes a Staré vinice ve znojemské podoblasti	Sortenzusammensetzung der Weinlagen Šobes und Stará vinice in der Subregion Znojmo
Oddíl IV.	
TERROIR VINAŘSKÝCH OBLASTÍ	
ČECHY A MORAVA I	
Text	Abschnitt IV.
Geografická pozice a geomorfologie České republiky	TERROIR DER WEINREGIONEN
Výškopis České republiky	103 BÖHmen UND MÄHREN I
Půdní mapa oblasti Čechy	107 Text
Půdní mapa oblasti Morava	Geographische Lage und Geomorphologie der Tschechischen Republik
Říční terasy v oblasti Čechy	120 Höhenkarte der Tschechischen Republik
Říční terasy v oblasti Morava	121 Bodenkarte der Region Böhmen
Říční terasy Vltavy a Labe v oblasti Čechy	121 Bodenkarte der Region Mähren
Roční chod průměrné teploty půdy v České oblasti	122 Flussterrassen der Region Böhmen
Zrnitost půd na území České republiky	122 Flussterrassen der Region Mähren
Obsahy živin v půdách České republiky:	Flussterrassen der Flüsse Vltava und Labe
vápník, drasík, hořčík a fosfor	123 in der Region Böhmen
Ph půd na území České republiky	Jahresgang der Bodendurchschnittstemperatur in der Region Böhmen
Obsahy rizikových prvků v zemědělských půdách České republiky: arzen, kadmium, chrom, rtut a olovo	Körnigkeit der Böden auf dem Gebiet der Tschechischen Republik
Schéma geologické stavby litoměřické podoblasti	Nährstoffgehalte in den Böden der Tschechischen Republik: Kalk, Kalium, Magnesium und Phosphor.
Schéma geologické stavby mělnické podoblasti	pH-Werte der Böden auf dem Gebiet der Tschechischen Republik
Schéma geologické stavby oblasti Morava	Gehalte an schädlichen Elementen in den Böden der Tschechischen Republik: Arsen, Cadmium, Chrom, Quecksilber und Blei
Přehledná mapa střetů zájmů na území České republiky	127 Schema des geologischen Baus der Subregion Litoměřice
Mapa ohrožení území České republiky geologickými jevy	130 Schema des geologischen Baus der Subregion Mělník
Schéma mechanického ohrožení horninového prostředí České republiky	131 Schema des geologischen Baus der Region Mähren
Schéma narušení chemizmu horninového prostředí České republiky	Übersichtskarte von Interessenkonflikten auf dem Gebiet der Tschechischen Republik
Klasifikace kvality životního prostředí České republiky	Karte der durch geologische Ereignisse gefährdeten Gebiete in der Tschechischen Republik
Mapa tepelného toku na území	Schema der mechanischen Belastung des Bodenmilieus in der Tschechischen Republik

Česká a Slovenské republiky	134 der Tschechischen und Slowakischen Republik
Teploty v hloubce 500 m a 1 000 m na území České a Slovenské republiky	Temperaturen in einer Tiefe von 500 m und 1 000 m auf dem Gebiet der Tschechischen und Slowakischen Rep.
Pozice analogických vinařských oblastí Evropy v geologické stavbě hercynského orogenního pásma	Lage vergleichbarer Weinbaugebiete im geologischen Bau des hercynischen Orogenbogens Europas
Analogie geologické stavby oblastí Čechy a Morava v ostatních částech světa	135 Bau des variszischen Orogenbogens Europas Gemeinsamkeiten im geologischen Bau der Region
Ukázky geologických map České geologické služby z vinařských oblastí České republiky 1:50 000:	135 Böhmen und Mähren mit weltweiten Weinbaugebieten Ausschnitte von Weinbaugebieten aus Kartenwerken des Tschechischen Geologischen Dienstes (Česká geologická služba) 1:50 000:
Hydrogeologické mapy – list Mělník;	136 Hydrogeologische Karten – Blatt Mělník;
Hydrogeologické mapy – list Mikulov;	138 Hydrogeologische Karten – Blatt Mikulov;
Půdně interpretativní mapy – list Štětí;	140 Darstellung der Bodeninterpretation – Blatt Štětí;
Půdně interpretativní mapy – list Znojmo;	142 Darstellung der Bodeninterpretation – Blatt Znojmo;
Půdní mapy – list Štětí;	144 Bodenkarten – Blatt Štětí;
Půdní mapy – list Znojmo;	146 Bodenkarten – Blatt Znojmo;
Mapa geochemické reaktivnosti hornin – list Mělník;	148 Darstellung der geochemischen Reaktivität der Gesteine – Blatt Mělník;
Mapa geochemické reaktivnosti hornin – list Mikulov;	150 Darstellung der geochemischen Reaktivität der Gesteine – Blatt Mikulov;
Mapy geochemie povrchových vod – list Mělník;	152 Darstellung der Geochemie von Oberflächenwasser – Blatt Mělník;
Mapy geochemie povrchových vod – list Mikulov;	154 Darstellung der Geochemie von Oberflächenwasser – Blatt Mikulov;
Mapy geofaktorů životního prostředí – list Mělník;	156 Darstellung von Geofaktoren des Lebensraumes – Blatt Mělník;
Mapy geofaktorů životního prostředí – list Mikulov	158 Darstellung von Geofaktoren des Lebensraumes – Blatt Mikulov
Přehled vydaných geologických map z území vinařských oblastí České republiky	160 Übersicht über die publizierten Karten der Gebiete in Weinbauregionen in der Tschechischen Republik
Oddíl V.	Abschnitt V.
TERROIR VINAŘSKÝCH OBLASTÍ ČECHY A MORAVA II	TERROIR DER WEINREGIONEN
Text	163 BÖHLEN UND MÄHREN II
Průměrný tlak vzduchu a převládající směry větrů v Evropě	167 Text 168 Windrichtungen in Europa
Průměrná teplota vzduchu na území České republiky: celková, letní, v leteckém půlroce, roční suma průměrných teplot nad 10 °C a průměrná podzimní teplota	168 Durchschnittliche Lufttemperatur in der Tschechischen Republik: gesamt, im Sommer, im Sommerhalbjahr, Jahressumme der Durchschnittstemperaturen über 10 °C und durchschnittliche Temperaturen im Herbst
Průměrný roční úhrn srážek na území ČR: celkový, období duben–září, jaro, léto, podzim,	169 Durchschnittliche Jahresniederschlagssumme in der Tschechischen Republik: gesamt, im Zeitraum April bis September, im Frühling, im Sommer, im Herbst,
Langův dešťový faktor	172 Langův dešťový faktor (Lang's Niederschlagsfaktor)
Průměrný roční úhrn celkového záření, úhrn trvání slunečního svitu	Durchschnittliche Jahressumme der Gesamtstrahlung, Summe der Sonnenscheindauer
Klimatické oblasti České republiky	172 Klimaregionen der Tschechischen Republik

podle Köppenovy klasifikace	173	nach Köppens Klimaklassifikation
Klimatické oblasti České republiky		Klimaregionen der Tschechischen Republik
podle klasifikace z r. 1958	174	nach der Klassifikation des Jahres 1958
Vinařské zóny v Evropě stanovené		Durch die Europäische Kommission festgelegte
Evropskou komisí	177	Weinbauzonen in Europa
Rostlinstvo Evropy	178	Vegetation in Europa
Vegetační mapa území České republiky	179	Vegetationskarte des Gebietes der Tschechischen Republik
Fenologické mapy vinné révy z let 1926–1929:		Phänologische Karten der Weinrebe aus den Jahren
data rašení, počátek květu a úplná zralost		1926–1929: Daten zur Knospung, zum Beginn der Blüte
pro Veltinské zelené na jižní Moravě;	180	und zur vollen Reife des Grünen Veltiners in Südmähren;
Modrý portugal na jižní Moravě;	182	Ebeno Blauer Portugieser in Südmähren;
Modrý portugal v oblasti Čechy	185	Blauer Portugieser in der Region Böhmen
Oddil VI.		
INFORMAČNÍ MAPY VINAŘSKÝCH OBLASTÍ	187	Abschnitt VI.
Text	191	INFORMATIONSKARTEN DER WEINREGIONEN
Moravské vinařské stezky		Weinwanderpfade Mährens
a jejich značení – přehled	193	und Ihre Kennzeichnung – Übersicht
Vinařské stezky znojemské podoblasti	194	Weinwanderpfade der Subregion Znojmo
Vinařské stezky mikulovské podoblasti	194	Weinwanderpfade der Subregion Mikulov
Vinařské stezky velkopavlovické oblasti	195	Weinwanderpfade der Subregion Velké Pavlovice
Vinařské stezky slovácké podoblasti	195	Weinwanderpfade der Subregion Slovácko
Naučná vinařská stezka v obci Kojetice	196	Weinwanderlehrpfad der Gemeinde Kojetice
Mapa Znojemská pro milovníky vína		Karte von Znojmo für Liebhaber des Weines
a cykloturistiky	196	und des Radtourismus
Navazující vinařské stezky v Rakousku		Angrenzende Weinwanderpfade in Österreich
(severní, jižní a západní Waldviertel)	197	(nördliches, südliches und westliches Waldviertel)
Malokarpatská vínová cesta	198	Weinweg Malokarpatská vínová cesta
Mapa brněnských vinoték	199	Karte der Vinotheken von Brno
Oddil VII.		
ADRESY		Abschnitt VII.
VYBRANÝCH VINAŘSKÝCH PODNIKŮ		ADRESSENVERZEICHNIS VON AUSGEWÄHLTEN
A VINAŘŮ V ČESKÉ REPUBLICE	201	WEINBAU- UND WINZERBETRIEBEN
Oblast Čechy	205	IN DER TSCHECHISCHEN REPUBLIK
Oblast Morava	205	Region Böhmen
Znojemská podoblast	205	Region Mähren
Mikulovská podoblast	207	Subregion Znojmo
Velkopavlovická podoblast	208	Subregion Mikulov
Slovácká podoblast	212	Subregion Velké Pavlovice
PRÍLOHY 215 ANHANG		
Použitá literatura a mapy	219	Verwendete Literatur und Kartenmaterial
Rejstřík věcný (česky)	221	Sachregister (tschechisch)
Rejstřík věcný (německy)	223	Sachregister (deutsch)
Rejstřík jmenný	225	Namenregister